

Univerzita Karlova v Praze
Fakulta sociálních věd
Institut sociologických studií
Hodnocení diplomové práce – posudek konzultantky

Název práce: Rozvoj lidských zdrojů v domovech pro seniory na území hlavního města Prahy

Autor: Bc. Vít Liška
Konzultantka: Mgr. Miriam Kotrusová, Ph.D.
Oponentka: Mgr. Petra Orságová

Aktuálnost tématu

Autor si zvolil téma, které je aktuální. V domovech pro seniory na území hl. m. Prahy bylo ve smyslu rozvoje lidských zdrojů zrealizováno již několik krátkodobých i dlouhodobých projektů od různých poskytovatelů.

Cíle práce a jejich naplnění

Autor si stanovuje srozumitelný hlavní cíl a cíle specifické. Diplomová práce sice tematicky sleduje hlavní cíl, ale v naplnění specifických cílů se autor dopouští několika metodických chyb. A tudíž na ně explicitně neodpovídá. Oponentka by mohla okomentovat naplnění, respektive nenaplnění více cílů, pro ilustraci alespoň některé.

Před rozbohem by ráda upozornila na skutečnost, že autor užívá pro označení metody SWOT analýza střídavě správného názvu SWOT a nesprávného „SWAT“ analýza. Protože se tato chyba vyskytuje několikrát, v textu i nadpisech, nelze ji považovat za náhodný překlep.

Metodické zpracování cíle č. 7 (str. 13), který se týká SWOT analýzy, je popsáno v kap. 3.2.2 „SWAT Analýza“ (str. 21) jako podrobná analýza silných a slabých stránek rozvoje lidských zdrojů v domovech pro seniory (tedy ve více domovech), zatímco z kap. 5 Vyhodnocení výzkumného šetření, podkapitoly 5.3 „SWAT analýza“ vyplývá, že tato metoda byla užita jen v jednom vybraném (a nejmenovaném) domově pro seniory. Podle cíle č. 8 (str. 14) chce autor na základě SWOT analýzy formulovat doporučení pro praxi. Jeho doporučení pro praxi jsou tedy založena na SWOT analýze jednoho anonymního domova pro seniory, který je zřejmě mimo skupinu osmi pojmenovaných domovů pro seniory, uvedených na str. 19 jakožto výzkumný vzorek pro realizaci polostrukturovaných rozhovorů. Soudím dle značení R1 až R22.

Vyhodnocení závěrů „SWAT analýzy“ je obsaženo v kapitole 6, která ovšem směšuje závěry ze SWOT analýzy jednoho domova pro seniory s dalšími zobecňujícími závěry a není jasné, jakým způsobem plynou tyto závěry z analytické práce autora. Není zřejmé, jakým způsobem jsou v závěrech postihnuty výsledky polostrukturovaného dotazování v osmi jmenovaných domovech pro seniory. Autor se neodvolává na výsledky svého bádání a neodkazuje na předchozí kapitoly, přímo konstatuje určitá tvrzení, která však nejsou srozumitelným způsobem analyticky podložena.

Samotná kapitola 5.1, která vyhodnocuje polostrukturované dotazování, obsahuje devět otázek a pak syntézu odpovědí R1 – R8, aniž by bylo v jediném případě rozlišeno, kdo jakým způsobem z osmi ředitelů vybraných domovů na jednotlivé otázky odpovídal. Protože se jedná o výzkum kvalitativní, nikoli kvantitativní a cíleně reprezentativní, způsobuje absolutní anonymita výpovědí absolutní netransparentnost procesu dotazování a vyhodnocování výzkumu. Objevují se pouze sumarizované procentní podíly u některých odpovědí. Na str. 55 kapitoly 5.1 uvádí autor citaci zdroje, který není uveden v seznamu použité literatury a zdrojů. Na str. 61 cituje z materiálu MPSV. Obě citace (ať už uvedené v seznamu literatury, nebo ne)

jsou nepřislušné v textu, který má být vyhodnocením odpovědí respondentů, ředitelů domovů, nikoli citací definic, v druhém případě Sociální revue, v prvním v literatuře neuvedeného pana Horeckého.

Metodologie

Práce postrádá vymezení problému, po úvodní kapitole přechází přímo k výzkumným cílům a výzkumným otázkám. Vymezení problému se vyskytuje v tezích diplomové práce.

Autor uvádí jednu metodu sběru dat a tři metody analýzy dat, a to polostrukturované rozhovory jako metodu sběru dat a obsahovou a tematickou analýzu dokumentů a „SWAT“ analýzu jako metody analýzy dat. Není zřejmé, jakým způsobem autor pracoval s metodou obsahové a tematické analýzy dat, pravděpodobně je autor neaplikoval. Je otázka, zda je metoda tematické analýzy dokumentů, která „studuje znaky a symboly skryté pod povrchem“, jak uvádí autor, přičemž cituje práci Jandourka z roku 2008, vhodná pro výzkum tohoto typu.

Z hlediska struktury chybí analytická část diplomové práce. Od kapitoly popisu metod analýzy a sběru dat (kap. č. 3) přechází autor ke kapitole teoretických a hodnotových východisek (kap. č. 4) a odtud k již zmiňované v práci neprodiskutované a nevysvětlené syntéze jednotlivých odpovědí (viz rozbor v předchozí části posudku) v kap. 5, která se týká vyhodnocení výzkumného šetření. Také již zmiňovaná kap. 6 pak vyvozuje ze SWOT analýzy v kap. 5.3. a několika málo dalších literárních zdrojů dílčí závěry a doporučení. Samotný závěr je pak souhrn několika poznámek o celoživotním učení jako takovém, o zákoně, který zakotvuje vzdělávání pracovníků v sociálních službách, o inspekcích kvality a o vzdělávání v oblasti ICT. Autor uvádí, že se práce pokusila identifikovat silné a slabé stránky systému (str. 84), nicméně SWOT analýza, jak bylo řečeno, byla použita jen v jednom nejmenovaném domově, což nepostačuje na závěr zformulovaný na str. 84. Celkově je tedy výběr a užití metod spornou otázkou.

Obsah práce

Obsah diplomové práce je nevyvážený, závěry práce jsou zjednodušující a selektivní. Závěry nereflktují uspokojivě naplnění cílů diplomové práce. Celkově je práce výrazně popisná a normativní, aniž by normativní postoj nějakým způsobem vysvětlila.

Není pravda, že v domovech pro seniory na území hl. m. Prahy nebyla dosud uskutečněna žádná vzdělávání v oblasti přípravy zaměstnanců pobytových zařízení na inspekce kvality (str. 82).

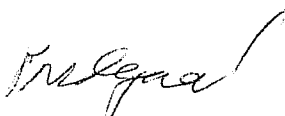
Formální úprava práce

Jak již bylo napsáno, kapitola shrnující vyhodnocení výzkumného šetření je netransparentní. Autor užívá poměrně omezený seznam literatury a zdrojů, a to jak kvantitativně, tak i kvalitativně, tedy z hlediska větší diverzifikace použitých zdrojů. Užívá dlouhých pasáží textu s citací stále stejného zdroje, výsledkem je tedy spíše kompilační než analytický ráz diplomové práce.

Celkové hodnocení práce:

Diplomová práce nesplňuje požadavky kladené na tento typ odborného textu. Nedoporučuji ji k obhajobě.

V Praze dne 17. června 2010

Petra Orságová
oponentka práce